

AINEPASS

Õppeaine: **Kirjandus**

Klass: **6. klass**

Õpetaja: **Ly Soosaar**

Õppekirjandus: Kirjanduse õpik (Jaak Urmet, Lauri Vanamölder), kirjanduse töövihik (Maret Varblas, Miina Leemets, Reeli-Alli Kaesvelt)

Vajalikud õppevahendid: õpik, töövihik, jooneline vihik, kirjatarbeid, joonlaud, liim, käärid, loovtööde mapp.

III TRIMESTER

Christine Nöstlinger „Vaetuslaps“, Mark Twain „Tom Sawyeri seiklused“ (funktsionaalne lugemine)

Raamatute tutvustamine, trimestri jooksul loetava raamatu väljavalimine.

LUGEJA AVAB TEKSTI Müüt kui kirjanduse läte Friedrich Robert Faehlmann, „Loomine“
Mõisted: müüt, mütoloogia. Tundmatutele sõnadele vastete otsimine. Teksti kokkuvõtmine kavapunktidega.

Maailmaloomismüütide tutvustamine (või nende lugemine klassis ja loetu tutvustamine teistele, v rühmatöö). Maailmaloomismüüdi kirjutamine pildi põhjal.

INIMENE LOOB VÄÄRTUSI Faehlmann ja Kreutzwald – Eesti rahvuseepose loojad Valede väidete õigeks parandamine loetud teksti põhjal. Küsimusele teksti tsitaadiga vastamine. Linnakaartide uurimine, Kreutzwaldi- ja Faehlmanni-nimeliste tänavate leidmine.

KUULAMINE „Puulane ja tohtlane“ muinasjutu kuulamine, küsimustele vastamine.

LUGEJA AVAB TEKSTI Rahvalaulud .Martti Haavia, „Ilmarinen taob Sampo“ Mõiste: rahvuseepos. Faehlmanni „Loomise“ ja „Kalevala lugude“ võrdlemine. Sampo joonistamine.

„Kalevala“ ja „Kalevipoja“ kohta info otsimine internetist. Ümberjutustatud regivärsid Eno Raud, „Assamalla lahing. Teine teekond allmaailma“

Folklore lehelt Kalevipojaga seotud müütide leidmine ja nende põhjal kokkuvõtte kirjutamine.

Regivärsi tõlkimine proosatekstiks. Lugemise etapid, juhitud lugemise meetod (lugemise eesmärgistamine, kujutluspildiga töötamine). Tundmatute väljendite seletamine teatmeteoste abil. Ilukirjandustekst kui teabeallikas

Jelena Ozeretskaja, „Teine päev“ Õpikuteksti põhjal lünkade täitmine. Spordiala väljamõtlemine. Lugemistüübid (valiklugemine, süvalugemine, üldlugemine), lugemise

eesmärgid. Teatmeteksti ja sama teemaga ilukirjandusteksti võrdlemine. Tundmatute väljendite seletamine teatmeteoste abil. Võistlusjuhise kirjutamine.

Päevikusse kirjutatud raamat Anders Jacobsson, Sören Olsson, „Berti vägiteod“ Mõttekaardi täitmine. Tegelaste iseloomustamine, nende käitumise üle arutlemine. Tegelast matkiva päevikukatkeni kirjutamine.

Blogi lugemine ja selle põhjal küsimustele vastamine. Tekstilõigu usutavuse üle arutlemine.

Oma nimeloo jutustamine. Teksti vaatepunkt (minajutustaja, kõiketeadev jutustaja, erinevad vaatepunktid).

Pilti peitunud tekst Olimar Kallas, „Toomas ja krahv“ .Tegelaste iseloomustamine piltide järgi. Kunstnikule juhendi kirjutamine. Koomiksrite populaarsus eri riikides – rühmaarutelu. Koomiksi ja proosateksti võrdlus. Koomiksi stseeni põhjal proosateksti kirjutamine. Lugemiselamuse pildiline kujutamine.

INIMENE LOOB VÄÄRTUSI Edgar Valter – rohkem kui kunstnik Sõnale „joonistama“ sünonüümide leidmine. Tsitaadi selgitamine ja põhjendamine. Pokumaa leheküljelt info otsimine.

LUGEJA AVAB TEKSTI Toredaid luuletusi Luuletuste lugemine. Linna- ja maaelu võrdlemine. Arutlemine tuleohutuse üle. Kordamisülesanded: mõistete leidmine, lünkteksti täitmine.

MINA JA... Mina ja raha Astrid Reinla, „Vari Jaagup“ Küsitlus taskuraha kulutamise kohta. Rahateemaliste vanasõnade tähenduse seletamine. Raha ja õnne vahelise seose üle arutlemine. Arutelu rahaahnuse teemal. Mina ja minu vanemad Cathy Cassidy, „Pöörane“ Arutelu eelarvamuste teemal. Tegelaseks kehastumine, tegevusplaani koostamine. Luuletuse tõlgendamine. Märksõnaskeemi täitmine.

Mina ja teised. Christine Nöstlinger, „Esimene poolaeg Jasperiga“ Arutelu perereeglite ja sobimatu käitumise teemal. Teisest vaatepunktist kirja kirjutamine. Õpilasvahetuse plussid ja miinused.

Mina ja sõprus. Mark Twain, „Tom Sawyeri seiklused“ Tegelas vahelise tüli lahendamise. Vabanduskirja ja SMS-i kirjutamine.

Mina ja loodus. Lauren St. John, „Valge kaelkirjak“ Looma kirjeldamine loetu põhjal. Infootsing õiglase kaubanduse ja Lõuna-Aafrika kohta. Raadiosaate põhjal mõttekaardi täitmine. Lugemiskontroll – „Vahetuslaps“ või „Tom Sawyeri seiklused“ (katkend)

Toredaid luuletusi Luuletuste lugemine ja tõlgendamine. Arutelu: arvuti kasutamine, tervislik toitumine, kaubanduskeskuses ajaveetmine. Iseenda ja vanemate lapsepõlve ajaveetmisvõimaluste võrdlemine. Klassiarutelu tervisliku toitumise teemal. Suhtlemisreeglite koostamine.

INIMENE LOOB VÄÄRTUSI Jaan Rannap – poiste, looduse ja spordi kirjanik Õpikuteksti põhjal tabeli täitmine. Jutukatkeni kuulamine ja agasihvkaliku seletuskirja kirjutamine. Tänapäeva ja nõukogude kooli võrdlemine vanemate ja vanavanemate abiga.

Toredaid luuletusi Intervjuerimine. Luuletuse mõtte leidmine ja ümbersõnastamine. Meeleolu kirjeldamine. Salmi lisamine. Mõttekaardi koostamine mõiste „väärtus“ kohta.

Eesti kirjanduse suurkujude teemalise ettekande tegemine rühmatööna. Tähtsate eestlaste nimekirja koostamine. Enda õpitulemuste hindamine. Loetud palade ja kirjandustundide sisu meenutamine.

Lisalugemine(valikuline)

Õpitulemused: Lugemine

- * On läbi lugenud vähemalt neli eakohast ja erižanrilist väärtkirjanduse hulka kuuluvat tervikteost (raamatut) õppeaasta jooksul;
- * loeb eakohast erižanrilist kirjanduslikku teksti ladusalt ja mõtestatult, väärtustab lugemist;
- * tutvustab loetud kirjandusteose autorit, sisu ja tegelasi, kõneleb oma lugemismuljetest, - elamustest ja -kogemustest.

Jutustamine

- * Jutustab tekstilähedaselt kavapunktide järgi või märksõnade toel;
- * jutustab mõttelt sidusa tervikliku ülesehitusega selgelt sõnastatud loo, tuginedes kirjanduslikule tekstile, tõsielusündmusele või oma fantaasiale;
- * jutustab piltteksti põhjal ja selgitab selle sisu. Teksti tõlgendamine, analüüs ja mõistmine Teose/loo kui terviku mõistmist toetavad tegevused
- * Vastab teksti põhjal koostatud küsimustele oma sõnadega või tekstinäitega; * koostab teksti kohta sisukava, kasutades küsimusi, väiteid või märksõnu;
- * leiab lõigu kesksed mõtted ja sõnastab peamõtte;
- * järjestab teksti põhjal sündmused, määrab nende toimumise aja ja koha;
- * kirjeldab loetud tekstile tuginedes tegelaste välimust, iseloomu ja käitumist, analüüsib nende omavahelisi suhteid, hindab nende käitumist, lähtudes üldtunnustatud moraalnormidest, võrdleb iseennast mõne tegelasega;
- * arutleb kirjandusliku tervikteksti või katkendi põhjal teksti teema, põhisündmuste, tegelaste, nende probleemide ja väärtushoiakute üle, avaldab ja põhjendab oma arvamust, valides sobivaid näiteid nii tekstist kui ka oma elust;
- * otsib teavet tundmatute sõnade kohta, teeb endale selgeks nende tähenduse. Kujundliku mõtlemise ja keelekasutuse mõistmine
- * Tunneb ära ja kasutab enda loodud tekstides epiteete ja võrdlusi;
- * seletab õpitud vanasõnade ja kõnekäändude tähendust;
- * mõtestab luuletuse tähenduse iseenda elamustele ja kogemustele tuginedes. Teose mõistmiseks vajaliku sõnavara tundmine
- * Seletab oma sõnadega epiteedi, võrdluse, muistendi, muinasjutu, kõnekäänu ja vanasõna olemust.

Esitamine

* Esitab peast luuletuse, lühikese proosa- või rolliteksti, jälgides esituse ladusust, selgust ja tekstitäpsust.

Omalooming

* Kirjutab erineva pikkusega eriliigilisi omaloomingulisi töid, sh kirjeldavat ja jutustavat teksti.

Hindamise kirjeldus:

Õpilane saab hindeid lugemiskontrollide ja suuremate projektide (nt rühmatöö etteantud teemal ja lähtuvalt loetust) eest. Tunnitööd, töövihiku täitmist ja koduseid ülesandeid hinnatakse valikuliselt. Raamatu lugemist hinnatakse õpilaste arutlusoskust ja teose süžee tundmist (hindeliselt) Õpilane esitab raamatu vastamise arvestusel lugemispäeviku kirjaliku ümberjutustusega ja jutustab suuliselt klassi ees (**arvestus**). Lugemiskontrollide ja muude suuremate hindeliste tööde täpse aja teatab õpetaja nii tunnis kui ka e-koolis. Lugemiskontrolli ajal puudunud õpilasel on võimalus sooritada töö kahe nädala jooksu vastavalt koolis kehtestatud järelvastamise korrale. Hinnet „1“ või „2“ võib õpilane parandada samadel alustel. Parandustöö eest ei ole üldjuhul võimalik saada hinnet „5“ (va juhul, kui õpilane sooritab järelvastamist tervislikel põhjustel). Kokkuvõtva hinde kujunemine:

Trimestrihinne kujuneb trimestri jooksul saadud hinnetest, millest suurema kaaluga on teose vastamise arvestus, peale mida saab õpilane kirjanduse trimestri hinde.